

1 תלמוד בבלי מסכת ביצה דף ד עמוד ב

והא קא מבטל איסורא לכתחלה, ותנן: אין מבטלין איסור לכתחלה! - הני מילי בדאורייתא, אבל בדרבנן מבטלין. ולרב אשי, דאמר: כל דבר שיש לו מתירין, אפילו בדרבנן לא בטיל, מאי איכא למימר? - הני מילי היכא דאיתיה לאיסורא בעיניה, הכא מקלא קלי איסורא

2 שולחן ערוך יורה דעה הלכות תערובות סימן צט

אין מבטלין [ד] איסור (ד) לכתחלה. ח ו] ואפילו נפל לתוך היתר שאין בו שיעור לבטלו, אין מוסיפין עליו היתר כדי לבטלו. ז] עבר וביטלו, או שריבה עליו, ט <ח> [ה] אם י' בשוגג, ו] מותר. <ט> ואם במזיד, י' אסור ח] למבטל עצמו, אם הוא שלו, יא ט] <י> וכן למי שנתבטל (ה) בשבילו. יב [י] יא) [ז] ואסורים למכרו גם כן לישראל אחר, שלא יהנו ממה שבטלו (ארוך כלל כ"ד). ולשאר כל אדם, מותר. ן

3 ט"ז יורה דעה סימן צט

בסי' פ"ד סעיף י"ג מבואר דאם אין כוונתו רק לדבר אחר כגון לתקן הדבש מותר ובסי' קל"ז סעיף ב' כתבתי דהיינו דוקא באי אפשר בענין אחר. ומ"ש כאן עבר ובטלו או שריבה כו' ומ"ש בשוגג מותר צ"ל דה"ק שעבר במזיד אלא שחשב שדבר זה מותר וזה סיוע למה שכתבתי בסמוך דטועה בדין מקרי שוגג

4 שולחן ערוך יורה דעה הלכות בהמה וחיה טהורה סימן פד

לט] דבש שנפלו בו נמלים, (י) <יח> יחממנו עד שיהיה ניתך, לח כא) ויסנונו

ש"ך יורה דעה סימן פד

לח (פמ"ג) ויסנונו - ואין זה משום מבטל איסור לכתחלה שאסור כדלקמן סימן צ"ט שאין כוונתנו אלא לתקן הדבש כ"כ הא"ח

5 ש"ך יורה דעה סימן פד

אם יכול לבדוק כו' - ז"ל הרשב"א אם יכול לבדוק בודק ואם לאו יראה לי שמותר הא למה הדבר דומה לבא זאב ונטל בני מעיים של בהמה דמעמידים אותה בחזקת היתר (וכדלעיל סי' ל"ו ס"ה) ועוד שהרי יש כאן שתי ספיקות ספק היה שם רחש או לא ואת"ל היה שמא נמוח ונתבטל ואע"פ שאמרו בריה אינה בטלה (וכדלקמן סי' ק') לא אמרו אלא בריה שלימה אבל מחויה בטילה ולפיכך כל שיש בה שני ספיקות אפי' באיסור תורה הולכין בו להקל עכ"ל וכתב האו"ה שם סוף דין ג' והיינו שלא הוחזקו פי' בסתם אבל פרטיים במדינה שהוחזקו בכך הוי ודאי ולא ספק עכ"ל וכ"נ מדברי מהר"ם מלובלין בתשובה סי' כ"ז ע"ש

6 שולחן ערוך יורה דעה הלכות תערובות סימן ק4

סעיף א

א < א [א] [ב] בריה, דהיינו א [א] כגון (א) נמלה ב [א] או עוף טמא א [ג] וגיד הנשה (ב) [ג] < ואבר מן החי ב [ד] (ב) וביצה שיש בה ג) אפרוח וכיוצא בהם, ה [ד] אפילו באלף לא בטל. ו [אין לו דין בריה, ז] אלא אם כן הוא דבר שיהיה בו ה) חיות, ג לאפוקי חטה אחת של איסור. ח [ב] < וכן צריך שיהא דבר ו) שאסור מתחלת ברייתו, ד [ד] לאפוקי עוף טהור שנתנבל ט [ז] ושור הנסקל. י [א] וכן צריך שיהיה דבר שלם, שאם יחלק ח) אין שמו עליו, ה לאפוקי חלב. ו יא [א] וכן צריך שיהיה שלם. הגה: יב [א] ועיקר גיד הנשה אינו אלא על הכף בלבד, יג [א] והוא < ג > כרוחב ט) ד' אצבעות, ואם הוא שלם מקרי בריה. (בארוך כלל כ' כ"ח

7 משנה ברורה סימן שיט

וע"כ כשנופל זבוב או ד"א במאכל ומשקה [נד] לא יסיר הזבוב בין ביד בין בכלי דהוי בורר פסולת מאוכל אלא יקח קצת גם מהמאכל או המשקה עמו ויזרוק